

Správa nezávislého audítora

z auditu účtovnej závierky

a

**Správa k ďalším požiadavkám zákonov a iných právnych
predpisov k 31.12.2023**

pre štatutárny orgán a obecné zastupiteľstvo

O B C E

K O Š A R I S K Á

M A R E C 2024

Správa nezávislého audítora

pre štatutárny orgán a obecné zastupiteľstvo obce

K O Š A R I S K Á

Správa z auditu účtovnej závierky

Názor

Uskutočnili sme audit účtovnej závierky obce Košariská (ďalej aj „obec“), ktorá obsahuje súvahu k 31. decembru 2023, výkaz ziskov a strát za rok končiaci sa k uvedenému dátumu, a poznámky, ktoré obsahujú súhrn významných účtovných zásad a účtovných metód.

Podľa nášho názoru, priložená účtovná závierka poskytuje pravdivý a verný obraz finančnej situácie obce Košariská k 31. decembru 2023 a výsledku jej hospodárenia za rok končiaci sa k uvedenému dátumu podľa zákona č. 431/2002 Z.z. o účtovníctve v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o účtovníctve“).

Základ pre názor

Audit sme vykonali podľa medzinárodných audítorských štandardov (International Standards on Auditing, ISA). Naša zodpovednosť podľa týchto štandardov je uvedená v odseku Zodpovednosť audítora za audit účtovnej závierky. Od obce Košariská sme nezávislí podľa ustanovení zákona č. 423/2015 o štatutárnom audite a o zmene a doplnení zákona č. 431/2002 Z. z. o účtovníctve v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o štatutárnom audite“) týkajúcich sa etiky, vrátane Etického kódexu audítora, relevantných pre náš audit účtovnej závierky a splnili sme aj ostatné požiadavky týchto ustanovení týkajúcich sa etiky. Sme presvedčení, že audítorské dôkazy, ktoré sme získali, poskytujú dostatočný a vhodný základ pre náš názor.

Zodpovednosť štatutárneho orgánu za účtovnú závierku

Štatutárny orgán je zodpovedný za zostavenie tejto účtovnej závierky tak, aby poskytovala pravdivý a verný obraz podľa zákona o účtovníctve a za tie interné kontroly, ktoré považuje za potrebné na zostavenie účtovnej závierky, ktorá neobsahuje významné nesprávnosti, či už v dôsledku podvodu alebo chyby.

Pri zostavovaní účtovnej závierky je štatutárny orgán zodpovedný za zhodnotenie schopnosti obce Košariská nepretržite pokračovať vo svojej činnosti, za opísanie skutočností týkajúcich sa nepretržitého pokračovania v činnosti, ak je to potrebné, a za použitie predpokladu nepretržitého pokračovania v činnosti v účtovníctve.

Štatutárny orgán je ďalej zodpovedný za dodržiavanie povinností podľa zákona č. 583/2004 Z.z. o rozpočtových pravidlách územnej samosprávy a o zmene a doplnení niektorých zákonov v platnom znení (ďalej len „zákon o rozpočtových pravidlách“).

Zodpovednosť audítora za audit účtovnej závierky

Našou zodpovednosťou je získať primerané uistenie, či účtovná závierka ako celok neobsahuje významné nesprávnosti, či už v dôsledku podvodu alebo chyby, a vydať správu audítora, vrátane názoru. Primerané uistenie je uistenie vysokého stupňa, ale nie je zárukou toho, že audit vykonaný podľa medzinárodných audítorských štandardov vždy odhalí významné nesprávnosti, ak také existujú. Nesprávnosti môžu vzniknúť v dôsledku podvodu alebo chyby a za významné sa považujú vtedy, ak by sa dalo odôvodnene očakávať, že jednotlivito alebo v súhrne by mohli ovplyvniť ekonomické rozhodnutia používateľov, uskutočnené na základe tejto účtovnej závierky.

Súčasťou auditu je aj overenie dodržiavania povinností obce Košariská podľa požiadaviek zákona o rozpočtových pravidlách a v rozsahu, v ktorom zákon o rozpočtových pravidlách ukladá audítorovi toto overenie vykonať.

V rámci auditu uskutočneného podľa medzinárodných audítorských štandardov, počas celého auditu uplatňujeme odborný úsudok a zachovávame profesionálny skepticizmus. Okrem toho:

- Identifikujeme a posudzujeme riziká významnej nesprávnej účtovnej závierky, či už v dôsledku podvodu alebo chyby, navrhujeme a uskutočňujeme audítorské postupy reagujúce na tieto riziká a získavame audítorské dôkazy, ktoré sú dostatočné a vhodné na poskytnutie základu pre náš názor. Riziko neodhalenia významnej nesprávnej účtovnej závierky je vyššie ako toto riziko v dôsledku chyby, pretože podvod môže zahŕňať tajnú dohodu, falšovanie, úmyselné vynechanie, nepravdivé vyhlásenie alebo obídenie internej kontroly.
- Oboznamujeme sa s internými kontrolami relevantnými pre audit, aby sme mohli navrhnúť audítorské postupy vhodné za daných okolností, ale nie za účelom vyjadrenia názoru na efektívnosť interných kontrol obce Košariská.
- Hodnotíme vhodnosť použitých účtovných zásad a účtovných metód a primeranosť účtovných odhadov a uvedenie s nimi súvisiacich informácií, uskutočnené štatutárnym orgánom.
- Robíme záver o tom, či štatutárny orgán vhodne v účtovníctve používa predpoklad nepretržitého pokračovania v činnosti a na základe získaných audítorských dôkazov záver o tom, či existuje významná neistota v súvislosti s udalosťami alebo okolnosťami, ktoré by mohli významne spochybniť schopnosť obce Košariská nepretržite pokračovať v činnosti. Ak dospejeme k záveru, že významná neistota existuje, sme povinní upozorniť v našej správe audítora na súvisiace informácie uvedené v účtovnej závierke alebo, ak sú tieto informácie nedostatočné, modifikovať náš názor. Naše závery vychádzajú z audítorských dôkazov získaných do dátumu vydania našej správy audítora.
- Hodnotíme celkovú prezentáciu, štruktúru a obsah účtovnej závierky vrátane informácií v nej uvedených, ako aj to, či účtovná závierka zachytáva uskutočnené transakcie a udalosti spôsobom, ktorý vedie k ich vernému zobrazeniu.

Správy k ďalším požiadavkám zákonov a iných právnych predpisov

Správa k informáciám, ktoré sa uvádzajú vo výročnej správe

Štatutárny orgán je zodpovedný za informácie uvedené vo výročnej správe, zostavenej podľa požiadaviek zákona o účtovníctve. Náš vyššie uvedený názor na účtovnú závierku sa nevzťahuje na iné informácie vo výročnej správe.

V súvislosti s auditom účtovnej závierky je našou zodpovednosťou oboznámenie sa s informáciami uvedenými vo výročnej správe a posúdenie, či tieto informácie nie sú vo významnom nesúlade s auditovanou účtovnou závierkou alebo našimi poznatkami, ktoré sme získali počas auditu účtovnej závierky, alebo sa inak zdajú byť významne nesprávne.

Posúdili sme, či výročná správa obce Košariská obsahuje informácie, ktorých uvedenie vyžaduje zákon o účtovníctve.

Na základe prác vykonaných počas auditu účtovnej závierky, podľa nášho názoru:

- informácie uvedené vo výročnej správe zostavenej za rok 2023 sú v súlade s účtovnou závierkou za daný rok,
- výročná správa obsahuje informácie podľa zákona o účtovníctve.

Okrem toho, na základe našich poznatkov o účtovnej jednotke a situácii v nej, ktoré sme získali počas auditu účtovnej závierky, sme povinní uviesť, či sme zistili významné nesprávnosti vo výročnej správe, ktorú sme obdržali pred dátumom vydania tejto správy audítora. V tejto súvislosti neexistujú zistenia, ktoré by sme mali uviesť.

Správa z overenia dodržiavania povinností obce Košariská podľa požiadaviek zákona o rozpočtových pravidlách

Na základe overenia dodržiavania povinností podľa požiadaviek zákona o rozpočtových pravidlách, platných v SR pre územnú samosprávu v znení neskorších predpisov konštatujeme, že obec Košariská konala v súlade s požiadavkami zákona o rozpočtových pravidlách.

Senica, 28. marca 2024

RVC Senica s.r.o.
M. Nešpora 925/8
905 01 Senica
Licencia SKAU č.302
OR Okresného súdu Trnava
odd. Sro, vložka č.14727/T

A handwritten signature in black ink, appearing to read "Urbanová".

Ing. Terézia Urbanová
Kľúčový štatutárny audítor
Licencia SKAU č.658

Individuálna výročná správa

Obce Košariská

za rok 2023

.....
Štefan Antol
starosta obce

OBSAH	str.
1. Úvodné slovo starostu obce	3
2. Identifikačné údaje obce	3
3. Organizačná štruktúra obce a identifikácia vedúcich predstaviteľov	3
4. Poslanie, vízie, ciele	4
5. Základná charakteristika obce	4
5.1. Geografické údaje	4
5.2. Demografické údaje	5
5.3. Ekonomické údaje	8
5.4. Symboly obce	8
5.5. História obce	9
5.6. Pamiatky	11
5.7. Významné osobnosti obce	16
6. Plnenie funkcií obce (prenesené kompetencie, originálne kompetencie)	19
6.1. Výchova a vzdelávanie	19
6.2. Hospodárstvo	20
6.3. Kultúra a šport	22
6.5 Doprava	22
6.4. Územné plánovanie	22
7. Informácia o vývoji obce z pohľadu rozpočtovníctva	22
7.1. Plnenie príjmov a čerpanie výdavkov za rok 2023	23
7.2. Prebytok/schodok rozpočtového hospodárenia za rok 2023	23
7.3. Rozpočet na roky 2024 - 2026	24
8. Informácia o vývoji obce z pohľadu účtovníctva	25
8.1. Majetok	25
8.2. Zdroje krytia	26
8.3. Pohľadávky	27
8.4. Závazky	27
9. Hospodársky výsledok za rok 2023 - vývoj nákladov a výnosov	28
10. Ostatné významné skutočnosti, ktoré mali vplyv na hospodárenie a činnosť obce	28
10.1. Prijaté granty a transfery	29
10.2. Poskytnuté dotácie	30
10.3. Významné investičné akcie v roku 2023	30
10.4. Predpokladaný budúci vývoj činnosti	30
10.5 Udalosti osobitného významu po skončení účtovného obdobia	30
10.6. Významné riziká a neistoty, ktorým je účtovná jednotka vystavená	31

1. Úvodné slovo starostu obce

Vážení spoluobčania.

Výročná správa obce Košariská za rok 2023 obsahuje základné informácie týkajúce sa obce.

Okrem základnej charakteristiky vyjadruje výročná správa aj celistvý obraz o vývoji obce z pohľadu rozpočtovníctva a účtovníctva.

Našou snahou a prioritou je zabezpečenie samosprávnej pôsobnosti obce vrátane preneseného výkonu štátnej správy v rámci príslušnej platnej legislatívy. Investičné aktivity v roku 2023 boli obmedzené z dôvodu pretrvávajúcej nejstej finančnej situácie v štáte a tým aj v samospráve. Obec Košariská v roku 2023 hospodárila v súlade so schváleným rozpočtom, v ktorom bolo zohľadnené zabezpečenie chodu obce. Rozpočet bol zostavený tak, aby obec bola schopná zabezpečiť najmä plnenie zákonných povinností vyplývajúcich z aktuálne platnej legislatívy. V uplynulom roku sme ukončili realizáciou územného plánu obce. Cieľom tohto projektu je regulatíva výstavby a hlavne ochrana poľnohospodárskej pôdy a lesa v našom katastrálnom území.

Aj napriek nelichotivému, nielen ekonomickému stavu v spoločnosti verím, že rok 2024 bude lepší a budú vyhlásené výzvy spojené s čerpaním eurofondov v oblastiach, ktoré budú zaujímavé a prínosné pre našu obec.

Na záver tejto správy chcem poďakovať všetkým zamestnancom obce, poslancom obecného zastupiteľstva a všetkým občanom, ktorí svojimi aktivitami pomohli zvládnuť uplynulý ťažký rok.

Prajem vám pevné zdravie, pohodu a spokojnosť v osobnom aj pracovnom živote.

S úctou

Štefan Antol starosta obce

2. Identifikačné údaje obce

Názov: Obec Košariská

Sídlo: 906 15 Košariská 78

IČO: 00309621

Štatutárny orgán obce: starosta obce

Telefón: 034/6242378

Email: podatelna@kosariska.sk

Webová stránka: www.kosariska.sk

3. Organizačná štruktúra obce a identifikácia vedúcich predstaviteľov

Starosta obce: Štefan Antol

Zástupca starostu obce: Ing. Jaroslav Sedlák

Hlavný kontrolór obce: Jarmila Konečníková

Obecné zastupiteľstvo: Mgr. Viera Michalicová

Ing. Ján Milčík

Mgr. Alena Petráková

Ing. Jaroslav Sedlák

Pavol Šišulák

Obecný úrad: Anna Škarítková
Anna Batková
Ing. Lucia Havrlentová
Ing. Dušan Mozolák

Združenia ktorých je obec členom:

1. Združenie miest a obcí Slovenska, Bezručova 9, 811 09 Bratislava, IČO 00584614
2. Združenie miest a obcí Myjavského regiónu, Nám. M.R. Štefánika, 560/4, 907 01 Myjava 35593032
3. Kopaničiarsky región – miestna akčná skupina, Nám. M.R. Štefánika 560/4, 907 01 Myjava, IČO 42025150
4. Regionálne združenie miest a obcí Stredného Považia, K dolnej stanici 20A, 911 01 Trenčín, IČO 34006273
5. Regionálne vzdelávacie centrum Senica n.o., M. Nešpora 925/8, 905 01 Senica, IČO 37986635

4. Poslanie, vízie, ciele

Základnou úlohou obce pri výkone samosprávy je starostlivosť o všestranný rozvoj jej územia a o potreby jej obyvateľov. Obec ako samostatný územný samosprávny a správny celok vznikol zákonom SNR č. 369/1990 Zb. o obecnom zriadení. Pri svojej činnosti sa riadi uvedeným zákonom, Ústavou Slovenskej republiky, ostatnými právnymi predpismi, vyhláškami a vnútornými predpismi obce.

Záujmom obyvateľov obce je žiť zdravým spôsobom života a v obci s priaznivým životným prostredím. Záujmom obce je toto zabezpečiť a tak zatriktívniť obec pre obyvateľov, potenciálnych obyvateľov a rekreantov.

Rekonštrukciou základnej infraštruktúry, rozvíjaním prírodného a kultúrneho potenciálu územia a zabezpečením všestranného rozvoja obce, zlepšiť životné podmienky miestnych obyvateľov, vybavenosť a atraktivitu obce.

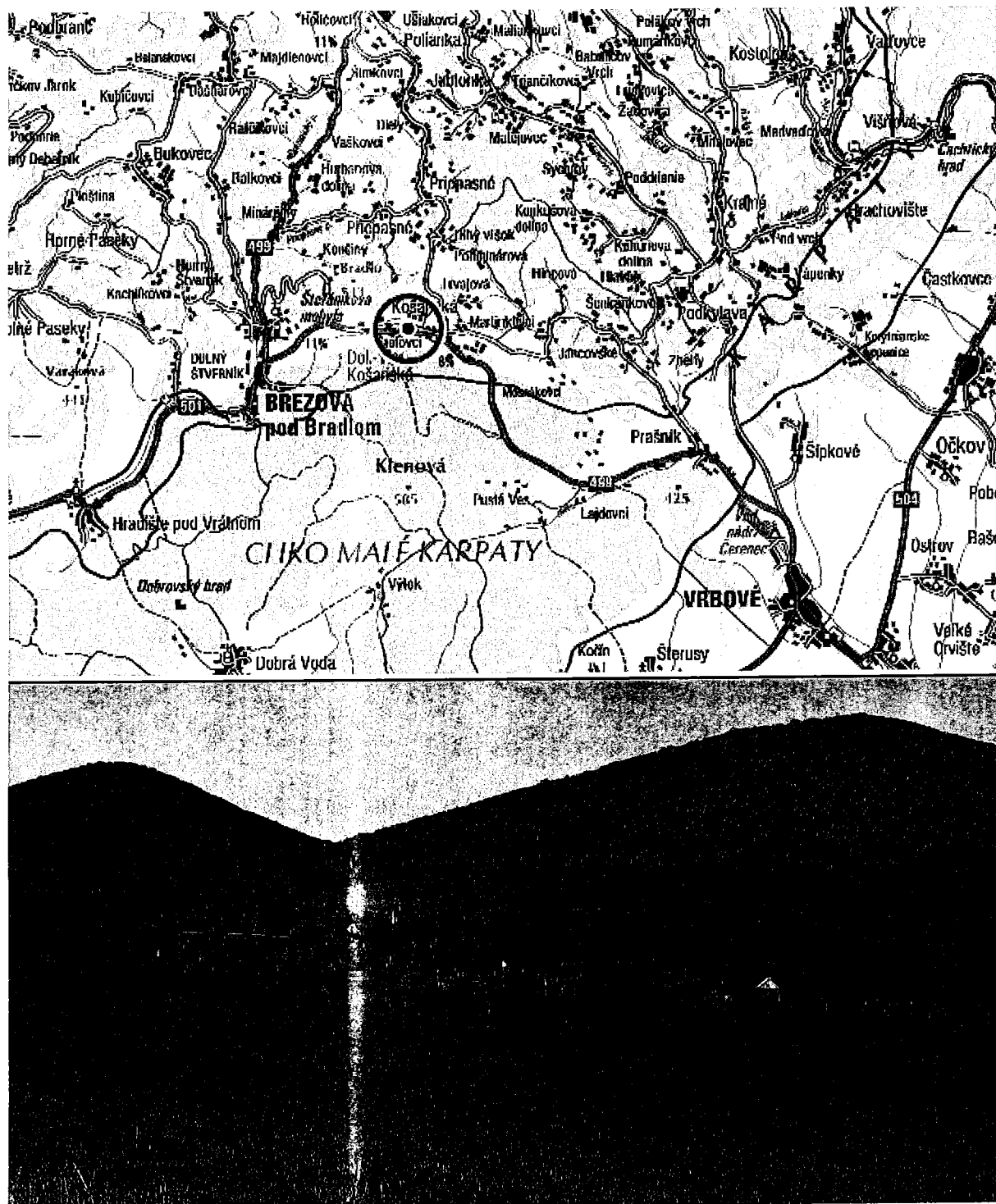
5. Základná charakteristika obce Košariská

Obec je samostatný územný samosprávny a správny celok Slovenskej republiky. Obec je právnickou osobou, ktorá samostatne hospodári s vlastným majetkom a s vlastnými príjmami. Základnou úlohou obce pri výkone samosprávy je starostlivosť o všestranný rozvoj jej územia a o potreby jej obyvateľov.

5.1. Geografické údaje

Kopaničiarska obec Košariská leží pri hlavnej ceste spájajúcej Brezovú pod Bradlom s kúpeľným mestom Piešťany, prekonávajúcej v jej strede rozvodie Váhu a Moravy. Rozprestiera sa na rozhraní Malých Karpát a Myjavskej pahorkatiny. Obec pozostáva z deviatich usadlostí – kopaníc: U Štefov, Dolné Košariská, U Plačkov, Horné Košariská, U Martinkov, U Šindelov, U Mosnákov, U Trvajov, Lopušná. Administratívne je začlenená do okresu Myjava v Trenčianskom kraji.

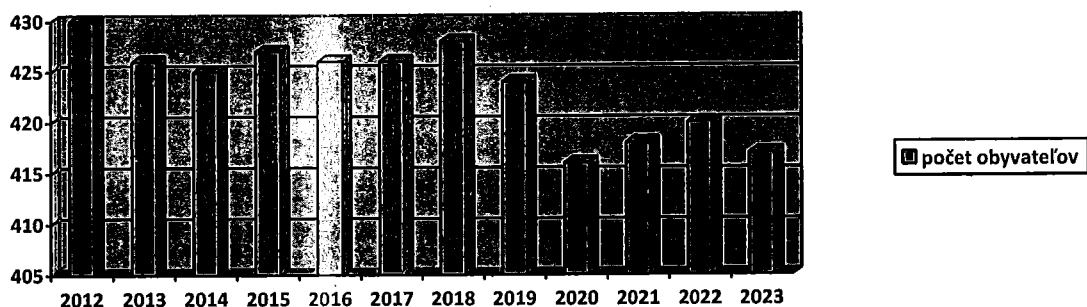
Celková rozloha obce je 1.153 ha a je položená v nadmorskej výške 325 m.n.m. Súradnice obce sú 17° 36' východnej zemepisnej dĺžky a 48° 40' severnej zemepisnej dĺžky. Obec susedí s mestom Brezová pod Bradlom a obcami Priepasné, Podkyľava a Prašník.

5.2. Demografické údaje

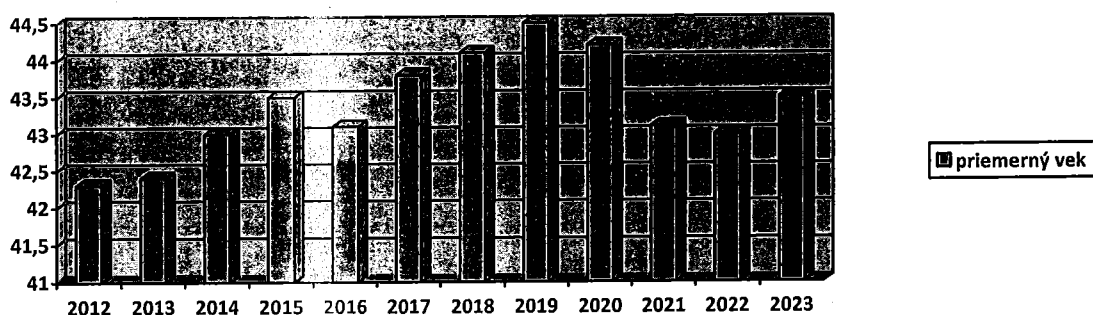
Obec Košariská má k 31.12.2023 417 obyvateľov. V porovnaní s rokom 2022 sa počet obyvateľov znížil o 3 obyvateľov. Vývoj počtu obyvateľov mierne kolíše.

Rok	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021	2022	2023
Počet obyvateľov	430	426	426	425	427	426	428	424	416	418	420	417

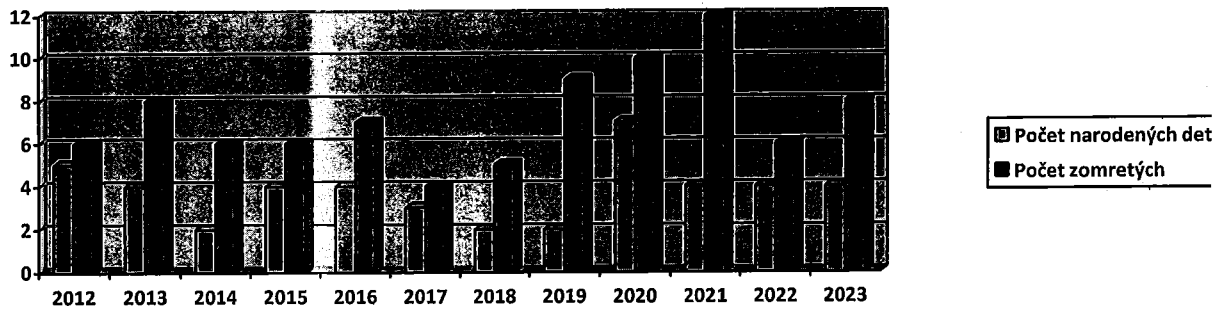
Priemerný vek obyvateľov je 43,5 rokov. V porovnaní s prechádzajúcim rokom priemerný vek obyvateľov mierne stúpol.

Rok	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021	2022	2023
Priemerný vek	42,3	42,4	43	43,5	43,1	43,8	44,1	44,5	44,2	43,1	43,0	43,5

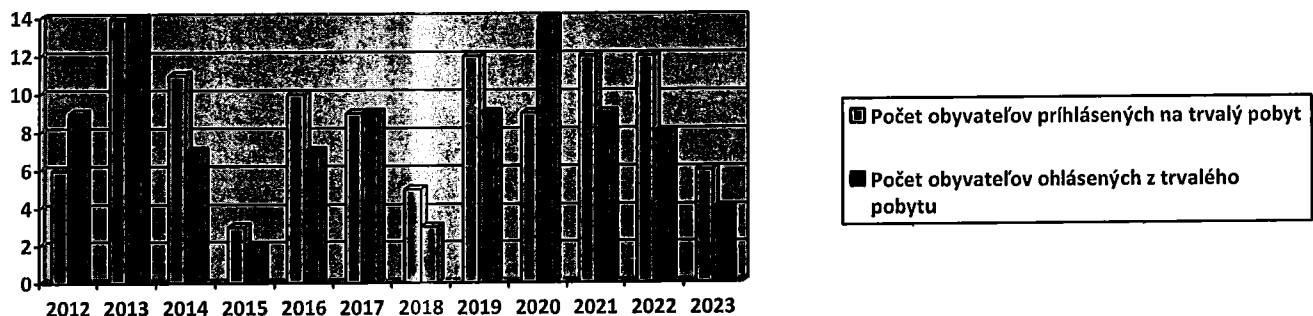
V obci sa v roku 2023 narodili 4 deti a zomrelo 8 obyvateľov obce.

Rok	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021	2022	2023
Počet narodených detí	5	4	2	4	6	3	2	2	7	4	4	4
Počet zomretých	6	8	6	6	7	4	5	9	10	12	6	8

V roku 2023 sa v obci prihlásilo 6 obyvateľov na trvalý pobyt a z trvalého pobytu sa odhlásili 4 obyvatelia.

Rok	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021	2022	2023
Počet prihlásených občanov na trvalý pobyt	6	14	11	3	10	9	8	12	9	19	12	6
Počet odhlásených občanov z trvalého pobytu	9	14	7	2	7	9	3	9	14	9	8	4

V obci je podiel mužov 49,40% (206 mužov) a žien 50,60% (211 žien). Priemerný vek mužov je 41,7 rokov a žien 45,3 rokov.

Najstaršia občianka obce má 95 rokov a najstarší občan 92 rokov.

V roku 2021 v SR prebehlo sčítanie obyvateľov, domov a bytov. V obci Košariská sa 244 obyvateľov hlási k evanjelickej cirkvi augsburského vyznania čo je 58,79 %. K rímskokatolíckej cirkvi sa hlási 49 obyvateľov, čo je 11,80 %. K iným cirkvám sa hlási 12 obyvateľov a 12 občanov neuviedlo náboženskú príslušnosť.

Vierovyznanie obyvateľov obce Košariská

Vierovyznanie	SODB 2001		SODB 2011		SODB 2021	
	Počet	%	Počet	%	Počet	%
Rímskokatolícka cirkev	30	7,39	49	10,98	50	12,04
Evanjelická cirkev augsburského vyznania	325	80,05	325	72,87	249	60,00
Bez vyznania	36	8,87			104	25,06
Nezistené	15	3,69	70	15,70	6	1,45
Iné cirkvi			2	0,45	6	1,45
Spolu	406	100,00	446	100,00	415	100,00

Zdroj : SOBD 2001, SOBD 2011, SOBD 2021

Národnostne možno považovať obec Košariská za etnograficky vyrovnanú, nakoľko až 97,35 % obyvateľstva sa hlási k slovenskej národnosti. Ostatné (česká národnosť) a nezistené národnosti dosahujú hodnotu 2,65 %.

Národnostné zloženie obyvateľstva obce Košariská

Národnosť	SODB 2001		SODB 2011		SODB 2021	
	Počet	%	Počet	%	Počet	%
Slovenská	402	99,01	428	95,96	404	97,35
Ostatné (česká), nezistené	4	0,99				
Česká			4	0,90	4	0,97
Poľská			1	0,22	2	0,48
Nezistené			13	2,92	5	1,20
Spolu	406	100,00	446	100,00	415	100,00

Zdroj: SOBD 2001, SOBD 2011

5.3. Ekonomické údaje

Nezamestnanosť sa v obci Košariská v porovnaní s rokom 2022 sa nezmenila. V roku 2022 bolo na úrade práce evidovaných 7 osôb. K 31.12.2023 je to 7 nezamestnaných.

V okrese Myjava je miera nezamestnanosti 2,88 %.

5.4. Symboly obce

Erb obce :

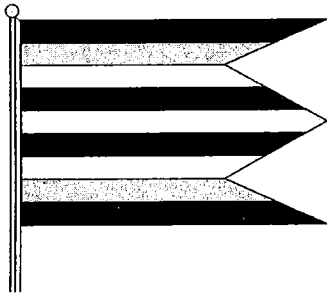
Obec pri tvorbe svojho erbu vychádzala z historickej pečate, vetvičku, pôvodne olivovú nahradila lipovou a obsah erbu doplnila o motív štyroch hviezd, symbolicky pripomínajúcich odkaz gen. Milana Rastislava Štefánika, miestneho rodáka, hvezdára, diplomata autora jedného z návrhov na štátnu vlajku Československej republiky so štyrmi hviezdami.

Erb má túto podobu: v modrom štíte strieborná holubica v zlatej zbroji, v zobáku so zlatou trojlístou lipovou ratolesťou, vľavo hore sprevádzaná štyrmi, do oblúka usporiadanými zlatými päťcípymi hviezdami.

Vlajka obce :

Vlajka obce Košariská pozostáva z deviatich pozdĺžnych pruhov vo farbách modrej, žltej, bielej, modrej, bielej, modrej, bielej, žltej a modrej. Vlajka má pomer strán 2:3 a ukončená je tromi cípmi, t.j. dvomi zástrihmi, siahajúcimi do tretiny jej listu.

Pečať obce:

Pečať obce Košariská je okrúhla, uprostred s obecným symbolom a kruhopolisom OBEC KOŠARISKÁ. Pečať má priemer 35 mm, čo je v súlade s domácimi zvyklosťami a predpismi o používaní pečiatok s obecnými symbolmi.

5.5 História obce

Miesto kde leží obec Košariská nebolo ani v minulosti pusté a bezvýznamné. Keď vraciame listy dejín späť, pristavíme sa pri niektorých udalostiach, ktoré dodnes nie sú zabudnuté.

Najstaršie stopy

Najstarším dôkazom ľudskej činnosti na území obce poukazujú vzácne nálezy kamennej škrabky a úlomkov pazúriska.

V časoch keď Rimania bojovali a obsadili aj kraje nad Dunajom prechádzala cez náš kraj cesta, ktorá viedla pod Baranec, popod Klenovú a smerom na Považie. Na tejto ceste sa nachádza hradisko Hrádok pri terajších Košariskách. Hrádok mal pravdepodobne strážnu funkciu dolného priechodu župnej cesty. Hradisko bolo vyvýšené nad okolím 10-12 metrov a

tým zaisťovalo jeho obyvateľom úplnú bezpečnosť. Obohnaný priestor hradiska tvoril časť osady. Táto osada bola pravdepodobne predchodcom dnešných Košarísk. Na Hrádku sa našlo mnoho úlomkov z nádob a peniaze z mladšej doby bronzovej tzv. hallštadskej doby (800-400 pred n. l.).

Osídľovanie územia Košarísk

Územie obce Košariská bolo v minulosti súčasťou obce Brezová. Prvá písomná zmienka o okolí Brezovej pochádza z roku 1263, ale nedosvedčuje existenciu našej osady. V skutočnosti bolo územie obce počas celého stredoveku pokryté lesmi. Až okolo roku 1550 sa začína osídľovať. Boli to obyvatelia z južného Slovenska, ktorí utiekali pred Turkami do vzdialenejších a bezpečnejších krajov. Výraznejšie osídľovanie nastáva v roku 1620. Títo obyvatelia získavali pôdu kľčováním a vypaľovaním lesa. Zaoberali sa zväčša pastierstvom, čomu nasvedčuje aj názov samotnej obce Košariská a susedného Priepasného, ale aj názvy chotárov napr. Žiare, Salaská, Kolibníská, Valaské, Baraní dvor.

V 17 storočí sa delili o obyvateľov Košarísk dve panstvá. Horné Košariská patrili pod panstvo Čachtické „Erdodiovské“ a Dolné Košariská patrili pod panstvo Smolenické „Revayovské“.

Vznik prvej obce

Košariská i susedná dedina Priepasné patrili v minulosti do obce Brezová. Pod obcou Brezová sa Košarišťania nemali dobre a po viacerých nezhodách medzi sebou sa snažili o osamostatnenie. Dlho trvalo vymáhanie osamostatnenia obce. Až v roku 1786, za cisára Jozefa II. bola obec Košariská - Priepasné osamostatnená. K Horným a Dolným Košariskám sa pripojili kopanice: Plačkáci, Martinkých, Trvajová Dolina, Juháséch, Dlhý Višok, Batiková, Mosnáčkovia, Kopeckári, Kostelančici, Hrajnoháci, Zubáči, Jandéch Dolina a celé Priepasné. Brezovania videli, že deľbou majetku veľa stratia a tak sa v decembri 1790 postarali o opätovné zlúčenie.

Boj o samostatnú obec

Košarišťania sa nevzdávali myšlienky mať samostatnú obec. V nasledujúcich rokoch sa o to niekoľko krát pokúšali, ale stoličný úrad ich žiadosť zamietol.

Ďalší pokus o osamostatnenie nastáva po skončení 1.svetovej vojny v roku 1919. Po rokovaní na stoličnom úrade v Nitre odišli zanietenci osamostatnenia do Hlohovca a tam vyjadrili dôvody osamostatnenia. Bolo to 15 bodov, ktoré sú zakotvené v Kronike obce Košariská - Priepasné. Uvedených 15 bodov končí výrokom: „Žiadame rozlohu a výmer katastrov podľa starej zachovalej hranice, ktorá nám patrila až do roku 1790“. Rozdelenie bolo veľmi zložitá a zdĺhavá, lebo sa nemohli dohodnúť na spoločnej hranici. Definitívne osamostatnenie Košarísk -Priepasného sa uskutočnilo až v roku 1926.

Vznik samostatného cirkevného zboru

V roku 1870 vznikol samostatný Košarišťansko - Priepasňanský evanjelický cirkevný zbor, ktorí sa odčlenil od Brezovského. Za prvého farára novovzniknutej cirkvi bol zvolený Pavol Štefánik. Náš neorenesančno - neoklasicistický kostol bol dokončený v roku 1875 a vysvätený v roku 1878.

Milan Rastislav Štefánik

21. júla 1880 sa v košarišskej fare narodil Milan Rastislav Štefánik. Vynikajúci astronóm, vojak, politik a diplomat – najvýznamnejšia osobnosť v moderných dejinách slovenského

národa. Generál Dr. M. R. Štefánik sa počas 1. svetovej vojny výraznou mierou zaslúžil o vznik samostatného Československa. Tragicky zomrel pri Ivanke pri Dunaji v roku 1919 a pochovaný je na Bradle.

1.svetová vojna

Na frontoch počas 1. svetovej vojny zahynulo 47 mužov z Košarísk. Po vojne odišlo veľa ľudí za prácou do cudziny, predovšetkým do Ameriky.

1.Československá republika

Za 1.Československej republiky sa v obci vybudovali nasledovné diela: Národný dom Štefánikov, Jubilejná škola a na Bradle bola postavená Mohyla M. R. Štefánika. Mnohé plány nevyšli ,lebo sa schyľovalo k 2. svetovej vojne.

2.svetová vojna

Počas 2. svetovej vojny sa mnohí občania pripojili k povstalcom. V okolitých horách pôsobil oddiel Jána Reptu II. Štefánikovej partizánskej brigády, ktorý zviadol v úzkej doline Holešky tuhé obje s nemeckými a slovenskými fašistami. Košariská poskytli útočisko mnohým povstalcom i zajatcom, ktorí utekali z koncentračných táborov. Dedinu oslobodila Červená armáda a partizáni 6. apríla 1945. Pamiatku obetiam oboch vojen pripomínajú pomníky uprostred obce a v doline Lopušná.

Udalosti po 2. svetovej vojne

Povojnové nadšenie neobišlo ani našu obec. Hneď po oslobodení obce dňa 6.apríla 1945, už 9. apríla bol zvolený 24 členný Národný výbor.

V auguste roku 1955 sa na Košariskách utvoril prípravný výbor a založilo sa tu Roľnícke družstvo.

26.augusta roku 1955 sa uvažovalo o rozdelení obce na Košariská a Priepasné. Rozdelenie obce sa uskutočnilo v máji 1957 bez dramatickosti, hádok a súdenia.

Dokončila sa elektrifikácia, vybudoval sa vodovod, materská škola, predajňa potravín i dom smútku. Obec sa nevyhla násilnej kolektivizácii a ani „priviléžia“ zánikovej obce. Mladí ľudia boli nútení sťahovať sa za prácou i za novým domov do blízkych miest. Bola zrušená škola. Dedina sa začala vyl'udňovať a starnúť.

Súčasnosť

V súčasnosti v našej obci žije asi 417 obyvateľov. Mnohé domčeky si obyvatelia opravujú, mnohé dostali nových víkendových obyvateľov – chalupárov a pribúdajú i novostavby.

5.6. Pamiatky

Múzeum gen. M.R. Štefánika

V roku 1968 sa po politických zmenách opäť začal dostávať do povedomia Milan Rastislav Štefánik. Návštevníci vo väčšom počte začali chodiť na Bradlo - miesto posledného odpočinku M. R. Štefánika a zastavovali sa aj pri jeho rodnom dome, ktorý slúžil ako evanjelická fara. Vtedy vznikla myšlienka urobiť s rodného domu múzeum.

V roku 1969 sa začalo s prestavbou fary na múzeum. Budova bola dokončená a pripravená na exponáty. Múzeum však fungovalo s politických dôvodov len krátko. Múzeum M. R. Štefánika bolo znovu otvorené až 21. júla 1990 a odvtedy funguje nepretržite. Ide o memoriálne múzeum, ktoré prostredníctvom svojej expozície podáva komplexný pohľad na Štefánikovu osobnosť. V šiestich miestnostiach sa múzejne dokumentuje jeho životná dráha, súkromie a záľuby, no najmä jeho vojenská, diplomatická a politická činnosť.

Od 4. mája 2021 bola verejnosti sprístupnená nová expozícia. Stvárnením a obsahovou náplňou nová expozícia vizualizuje nielen významné životné etapy štátnika a diplomata generála Štefánika, ale predstavuje ho aj ako znalca umenia, človeka mnohopočetných záľub, ako Slováka srdcom, vždy hrdého na svoj pôvod, národ, ktorému ostal verný v diele i myšlienkach.

Expozícia ponúka množstvo doposiaľ nevystavovaných zbierkových predmetov a prvky modernej múzejnej prezentácie. Prostredníctvom viac ako 400 kusov historických artefaktov z rôznych fondových inštitúcií na Slovensku rozpráva životný príbeh Štefánika zrozumiteľne a citlivo. Počas prehliadky expozície sa návštevník vráti v čase a priestore – ocitne sa pod hviezdnu oblohu na južnej pologuli, v Štefánikovom byte v Paríži, v jeho pracovni v Meudone a stane sa svedkom rozhovoru troch významných štátnikov, ktorí sa podieľali na vzniku Československa. V závere sa pozornosť venuje aj zložitému osudu Štefánikovej pamiatky.

Autormi výstavy sú Radoslav Ragač, Branislav Panis, Miloslav Čaplovič.

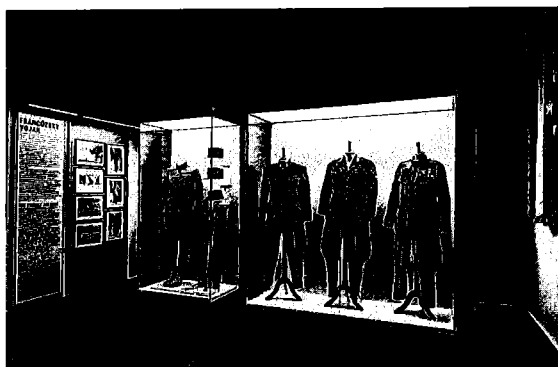
V rokoch 2013 - 2014 za finančnej pomoci sponzora, bola prevedená celková rekonštrukcia múzea – vonkajšie fasády, nátery okien, výmena strešnej krytiny.

V roku 2020 bola zrekonštruovaná hospodárska budova múzea, kde vznikla útulná predajňa suvenírov a nové sociálne zariadenia. Bola vybudovaná hrubá stavba prístavby k hospodárskej budove. Pred múzeom boli zrealizované revitalizačné práce. Náklady boli hradené z dotácie z Úradu vlády SR vo výške 150.000,00 EUR na prístavbu a rekonštrukciu hospodárskej budovy a 30.000,00 EUR na revitalizáciu priestorov pred múzeom.

V roku 2021 obec pokračuje v dokončení prístavby k hospodárskej budove. Vzhľadom na nepriaznivý vývoj cien stavebného materiálu, obec vyvíja enormné úsilie na získanie finančných zdrojov. Obec zriadila i transparentný účet na dokončenie prístavby.

V roku 2022 obec dokončila a skolaudovala prístavu k hospodárskej budove múzea. Celková hodnota rekonštrukcie predstavuje sumu 263.069,40 EUR. V roku 2021 a 2022 obec získala dotácie z nadácie SPP vo výške 63.720,00 EUR, z Ministerstva kultúry SR vo výške 30.000,00 EUR, z Ministerstva obrany SR vo výške 8.750,00 EUR a taktiež boli použité prostriedky z transparentného účtu obce vo výške 2.905,00 EUR.

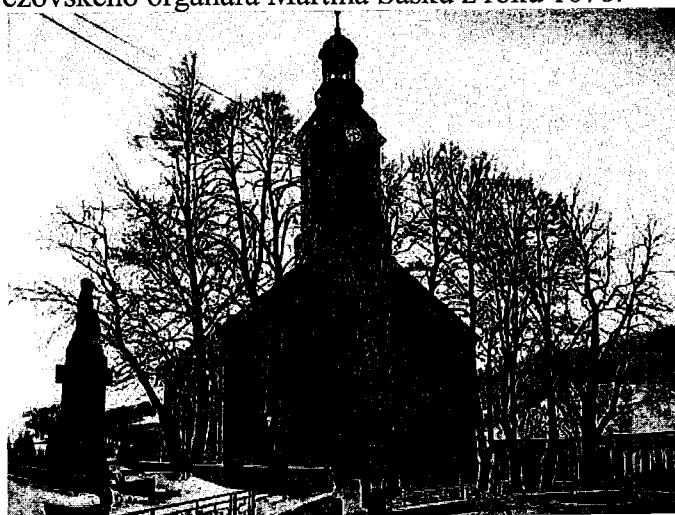

Evanjelický kostol

Evanjelický kostol stojí v centre obce. 14. mája 1996 bol vyhlásený Ministerstvom kultúry SR za kultúrnu pamiatku. Dňa 22. októbra 1871 bol položený základný kameň kostola. S novou farou a osadením troch zvonov bol úplne dokončený a slávnostnou posviackou daný do užívania 17. novembra 1878.

Prvým farárom v obci Košariská bol Pavol Štefánik – otec gen. M.R. Štefánika. Neoklasický kostol predstavuje sieňový priestor obkolesený trojstrannou emporou, ktorú nesú murované piliere a zároveň podopierajú rovný strop. V polkruhovom presbytériu, preklenutom oblúkom, sa nachádza dominanta kostola – neoklasistický oltár s obrazom, ktorý zobrazuje búrku na mori – výjav z Evanjelia podľa Matúša 14,30-31. Cennou súčasťou kostola je vyrezávaná krstiteľnica, v ktorej bol v roku 1880 krstený aj syn Pavla a Albertíny Štefánikovcov – Milan Rastislav a tu sa s ním 11. mája 1919 konala i posledná rozlúčka. V zadnej časti chrámu pri vchode do veže je umiestnený neobarokový jednoduše 10-registrový organ, ktorý pochádza z dielne brezovského organára Martina Šašku z roku 1878.

Pomník padlých v prvej svetovej vojne

Tento pamätník znázorňuje plačúcu matku, ktorá drží v náručí svojho mŕtveho syna. Pamätník je venovaný pamiatke našim rodákom, ktorí padli na frontoch 1. svetovej vojny. Bolo to 47 mužov, ktorí sa už nikdy nevrátili a ich mená sú vyryté na pamätníku.

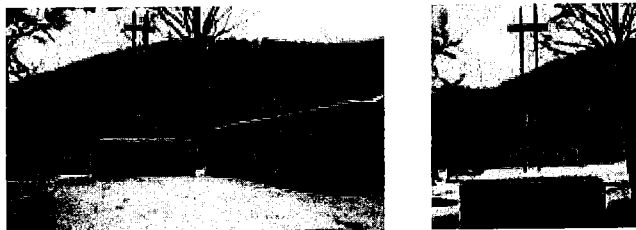
V roku 2014 bol pamätník zrekonštruovaný. Obec získala dotáciu z Ministerstva vnútra SR vo výške 4.000,00 EUR. Celkové náklady boli vo výške 5.000,00 EUR.

Pamätník partizánskych bojov v Lopusnej

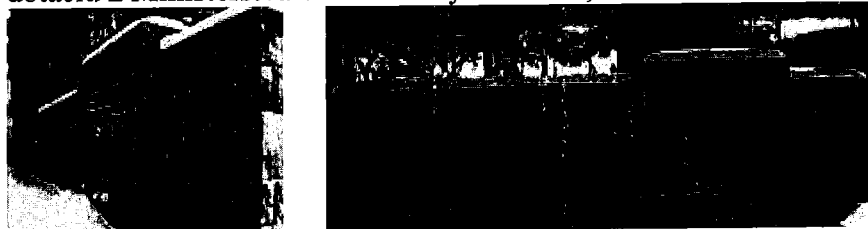
Pamätník je venovaný partizánskym bojom počas SNP. Nachádza sa v Lopusnej Doline, kde sa odohrali počas 2. svetovej vojny ťažké boje partizánskeho oddielu s fašistami.

Pamätník bol v roku 2014 obnovený. Náklady na jeho obnovu obec získala z dotácie Ministerstva vnútra SR vo výške 3.000,00 EUR. Celkové náklady predstavovali čiastku 3.750,00 EUR.

Pamätník obetiam fašizmu

Pamätník sa nachádza v parku na Košariskách a je venovaný obetiam fašizmu. Počas 2. svetovej vojny zahynuli 5 mužov z Košarísk a ich mená sú znázornené na tomto diele. V roku 2015 bola realizovaná oprava pamätníka v celkovej výške 3.125,00 EUR. Obec získala dotáciu z Ministerstva vnútra vo výške 2.500,00 EUR.

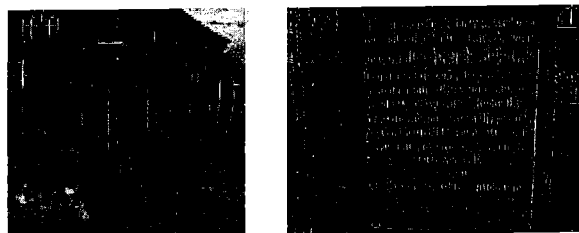
Pamätná tabuľa oslobodenia obce

Na Národnom dome Štefánikovom sa nachádza pamätná tabuľa, ktorou si pripomíname víťazstvo nad fašizmom v našej obci. Obec Košariská bola oslobodená Červenou armádou a partizánskym oddielom dňa 6. apríla 1945.

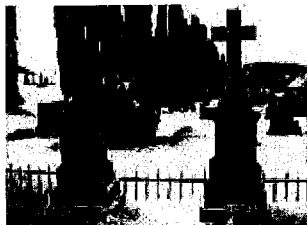
Pamätník starej školy

Pamätník stojí na mieste, kde kedysi stála základná škola, ktorú navštevoval aj M. R. Štefánik. Slávnostne bol odhalený v roku 1998 niekdajším riaditeľom školy Jánom Malíkom. Na pamätníku je pamätná doska z roku 1929, ktorá bola umiestnená na vtedajšej základnej škole.

Hroby rodičov M.R. Štefánika a jeho súrodencov

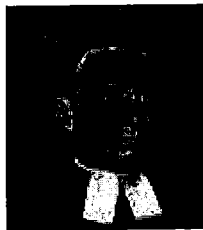
Na miestnom cintoríne sú pochovaní rodičia a súrodenci Milana Rastislava Štefánika. Otec Pavol Štefánik s manželkou Albertínou rod. Jurenkovou, na svoje želanie boli pochovaní vedľa svojich synov Fedorka, Jaroslava a Bohuslava (zomreli v útlom detskom veku). Ich hrob patrí taktiež medzi významné pamätihodnosti a na cintoríne má svoje čestné miesto.

5.7. Vyznamné osobnosti obce

V obci Košariská sa narodil gen. Milan Rastislav Štefánik – najvýznamnejšia osobnosť moderných slovenských dejín.

Milan Rastislav Štefánik sa narodil 21.7.1880 (streda) v Košariskách v rodine evanjelického farára Pavla Štefánika a jeho manželky Albertíny. Jeho otec Pavol bol skalopevný národnár, a tak vychovával aj svoje deti. Po štúdiách na evanjelickom lýceu v Bratislave (1890), študoval v Šoproni (1893) a gymnaziálne štúdiá ukončil maturitou v roku 1898 na gymnáziu v Szarvasi.

V roku 1898 odišiel Štefánik do Prahy, kde najprv študoval stavebné inžinierstvo a v rokoch 1900 - 1904 astronómiu na Filozofickej fakulte Karlovej univerzity. V roku 1904 obhájil dizertačnú prácu O novej hviezde v súhvezdí Cassiopea objavenej v roku 1572, zložil rigorózne skúšky a bol promovovaný na doktora filozofie.

Štefánikova mimoriadna inteligencia a výnimočné čaro jeho osobnosti prispeli k jeho rýchlemu zblíženiu sa s českou kultúrnou a vedeckou spoločnosťou. V Prahe nadviazal Štefánik kontakty so slovenskou študujúcou mládežou, ktorá sa grupovala v spolku Detvan, ktorému istý čas aj predsedal. V časopise Čas vychádzala Štefánikova rubrika, ktorá mala vzbudzovať záujem českej verejnosti o Slovensko. Štefánik sa stretával s predstaviteľmi hlasistického hnutia, združenými okolo časopisu Hlas a obhajoval myšlienku česko-slovenskej jednoty.

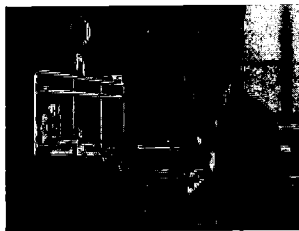
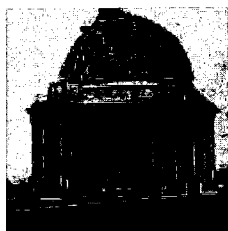

V novembri 1904 odišiel Milan Rastislav Štefánik do svojej druhej vlasti do Francúzska. Tu v Paríži pod vedením profesora Julesa Janssena, zakladateľa, priekopníka astrofyziky a

riadiťa observatória v Meudene, sa mu otvorili široké možnosti vedeckého bádania. Už v prvých rokoch publikoval 12 vedeckých prác.

Spolu sa zúčastnili výpravy na Mont Blanc, aby pozorovali Slnko a Mars. V Paríži pracoval Štefánik v slávnom observatóriu Meudone. Zúčastnil sa ďalších pozorovaní na Mont Blancu, výpravy do Španielska, zúčastnil sa na zjazde Medzinárodnej únie pre výskum Slnka v Oxforde. V máji 1907 udelila Francúzska astronomická spoločnosť Štefánikovi Janssenovu cenu za početné práce uskutočnené na montblanskom observatóriu. Štefánik sa stal plateným spoluriaditeľom observatória na Mont Blancu, ale spoločnosť tohto observatória sa rozhodla v roku 1908 hvezdáreň zrušiť. Jeho cieľom v nasledujúcich rokoch sa stalo založenie samostatného observatória.

V roku 1910 ho vedecké ústavy Bureau des Longitndes a Bureau Central Météorologigne poverili pozorovaním Halleyovej kométy na Tahiti. Tu sa Štefánikovi podarilo položiť základy tahitskej hvezdárne a založiť meteorologickú stanicu.

Aj po návrate do Paríža venoval Štefánik množstvo energie na jej dobudovanie. Aj v ďalšom období veľa cestoval a získal značnú diplomatickú obratnosť i vplyvné známosti. Od roku 1912 pracoval vo francúzskej hvezdáрни.

V tom istom roku získal aj francúzske občianstvo. Za vedecké práce získal cenu Francúzskej astronomickej spoločnosti, Jassenovu a Wildeho cenu Francúzskej akadémie vied. Za vedecké a diplomatické úspechy bol francúzskou vládou vyznamenaný Radom rytiera Čestnej légie (1914). Bol členom Belgickej astronomickej spoločnosti, uznávaný vo vedeckých kruhoch, pozývali ho aj na univerzitu v Oxforde. Keď však v roku 1912 žiadal v Prahe o mimoriadnu profesúru, jeho žiadosti nevyhoveli.

Prvá svetová vojna zastihla Štefánika v Maroku, kde chcel zriadiť observatórium. Po návrate do Francúzska absolvoval výcvik v leteckej škole v Chartres a výcvik v stíhacej divízii v hodnosti poručíka. V máji 1915 bol odvelený na front. Počas bojovej činnosti upútal na seba pozornosť odvahou, chladnokrvnosťou a vynaliezavosťou.

V septembri bol odvelený na srbský front. Napriek svojmu svetobežníctvu sa Štefánik neprestal považovať za Slováka a napriek francúzskemu občianstvu zostal srdcom Slovákom. Keďže sa vo Francúzsku poznal s ľuďmi z najvyšších kruhov, uviedol do nich aj T. G. Masaryka a Eduarda Beneša, s ktorými potom vo februári roku 1916 v Paríži založil Národnú radu československú, vrcholný orgán Česko - slovenského zahraničného odboja. Predsedom sa stal T. G. Masaryk, podpredsedom M. R. Štefánik a tajomníkom E. Beneš.

V pláne Národnej rady československej bolo vytvoriť československú armádu zo zajatých rakúsko - uhorských vojakov českej a slovenskej národnosti, sústredených v Rusku a v značnom počte v Taliansku. Diplomatické vyjednávaná v Rusku, v Taliansku, získavanie dobrovoľníkov v USA, to všetko pripadlo na Štefánika.

V USA u prezidenta W. Wilsona dosiahol s podporou francúzskej diplomacie súhlas s náborom a v krátkom čase získal 3000 dobrovoľníkov (1917). Rokovania s talianskou stranou o organizácii čs. armády sa začali vo februári 1918 a diplomatický úspech bol korunovaný podpísaním Zmluvy v apríli 1918 o konštituovaní právne a politicky samostatnej čs. armády v Taliansku. Vďaka úspešným diplomatickým krokom československú armádu (mala už 100 000 vojakov) uznali a Štefánik si vyslúžil hodnosť generála.

V auguste 1918 sa vydal na náročnú cestu k légiám na Sibíri. V Rusku prijali Štefánika s veľkou vážnosťou. Svedčí o tom i vysoké vyznamenanie Rad Sv. Vladimíra, ktoré mu udelilo najvyššie ruské velenie. V roku 1919 Štefánik dojednal ich stiahnutie a postupný odsun z Ruska.

Koncom apríla 1919 navštívil Štefánik Taliansko, aby zabezpečil odchod našich zajatcov domov. V nedeľu 4. mája 1919 sa v Galarate rozlúčil Štefánik s najvyššími predstaviteľmi Talianska. Svoj oslobodený národ ani rodnú zem už neobjal živý. Pri návrate do vlasti, kde sa mal ujať funkcie ministra vojny v Československej vláde sa jeho lietadlo pri Ivanke pri Dunaji zrazu zrútilo priamo na zem. Milan Rastislav Štefánik spolu s dvomi talianskymi letcami a mechanikom zahynul. Nehoda stále vzbudzuje otázky a ani po viac ako 80 rokoch sme sa nedozvedeli objektívne príčiny tragickej smrti našej najvýznamnejšej osobnosti novodobých dejín.

Milan R. Štefánik

6. Plnenie funkcií obce

6.1. Výchova a vzdelávanie

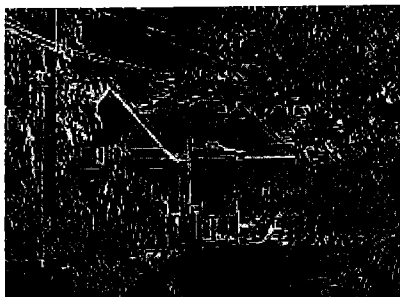
Základná škola M.R. Štefánika

V zriaďovateľskej pôsobnosti obce je malotriedna základná škola, ktorá poskytuje vzdelanie žiakom 1-4. ročníka, kde sa učia spolu žiaci viacerých ročníkov. V školskom roku 2022/2023 školu navštevovalo 28 žiakov a v školskom roku 2023/2024 25 žiakov. Je to škola rodinného typu, ktorú navštevujú nielen deti z obce ale i zo susedného mesta Brezová pod Bradlom, z vedľajších obcí Priepasné, Polianka, Podkylava a Prašník.

Priority:

- regionálne zameranie na tradičnú ľudovú kultúru
- vzdelávanie a výchova zážitkovou metódou
- umenie ako stimulujúci prvok v učení
- orientácia na prácu s multimédiami (počítačová grafika, práca s fotografiou a zvukom) a internetom
- tvorba vlastných výukových programov
- tvorba audiovizuálnych kompozícií a ich prezentácia v podobe koncertov a

- pásiem s veľkoplošnou projekciou
- bohatá krúžková činnosť (Anglický jazyk, Klub tvorby, Práca s PC)

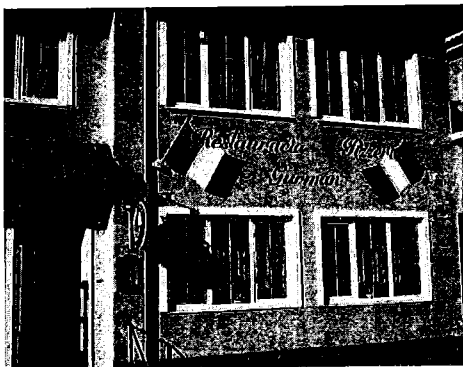
Materská škola

V zriaďovateľskej pôsobnosti obce je i materská škola, ktorú navštevujú deti od 2 do 6 rokov ale i deti vo veku 7 rokov v prípade odloženej školskej dochádzky. V školskom roku 2022/2023 navštevovalo predškolské zariadenie 21 detí a v roku 2023/2024 je to 22 detí. Materská škola poskytuje celodennú starostlivosť.

6.2. Hospodárstvo

Reštaurácia Gurmán je taktiež v okolí veľmi známa. Má širokú ponuku rôznych jedál a nápojov. No medzi špeciality nesporne patrí pizza. Ponuka tejto talianskej špeciality je veľká a hostia si môžu vybrať s veľkého množstva rôznych druhov pizze. Reštaurácia ďalej ponúka možnosť usporiadania rôznych spoločenských akcií, rodinných osláv atď. V roku 2020 vypukla pandémia COVID 19. Reštaurácia sa zamerala i na rozvoz jedál do firiem a domácností.

Penzión Holotých viška bol uvedený do prevádzky v roku 2010. Ponúka jedlá slovenskej a regionálnej kopaničiarskej kuchyne. Skvelí kuchári, odchovaní na tradičných jedlách svojich starých materí pripravujú jedinečné dobroty brezovskej a košariskej kuchyne.

K dispozícii je i letná terasa a vínna pivnica. Penzión s kapacitou 18 lôžok ponúka ubytovanie v izbách so zachovanou pôvodnou ľudovou architektúrou. Pivnicu i reštauráciu je možné prenajať pri obchodnej i súkromnej príležitosti. Vínna pivnica ponúka priestor a technické vybavenie na konanie menších firemných stretnutí, školení, prezentácií a seminárov. V roku 2020 vypukla pandémia COVID 19. Penzión bol v roku 2021 časť roka mimo prevádzky. Od roku 2022 je penzión znovu otvorený od piatka do nedele a zameriava sa na poskytovanie zážitkovej gastronómie.

Potraviny COOP Jednota zabezpečujú zásobovanie základnými potravinami a drogistickým tovarom.

V obci od 30.4.2021 bola zrušená pošta. Najbližšia pošta sa nachádza v Brezovej pod Bradlom.

V roku 2010 začala v obci podnikáť i firma **Emil Krajčík AGRO s.r.o. Senica**, ktorá sa venuje živočíšnej výrobe a to voľnému chovu hovädzieho dobytku. Firma v obci chová 150 ks šľachteného dobytku – plemeno Aberdeen Angus a 53 ks oviec. V roku 2022 sa spoločnosť začína zameriavať na rastlinnú výrobu. Chov dobytku je od mája 2022 zrušený.

Od roku 2013 v obci podniká firma **Biominerál s.r.o., Riazanská 664/59, Bratislava**, ktorá sa venuje výrobe bunkových solí vyrábaných podľa pôvodnej metódy Dr. W. H. Schüsslera, prvýkrát publikovanej v roku 1873. Firma od roku 2017 sa v obci venuje i pestovaniu starobylej odrody pšenice – dvojzrnyky v bio kvalite. Vyrába z nej i cestoviny a melie múku.

6.3. Kultúra a šport

Obecný úrad, Materská škola, ZŠ M.R. Štefánika, rodičovské združenie, občianske združenia Rosenka, CZ ECAV Košariská-Priepasné, Zvonkohra Košariská-Priepasné, Poľovnícky zväz Košariská a Babský spolek sa aktívne podieľajú na znovuoživovaní kultúrnych a športových aktivít občanov. Na tradíciu vynikajúcich muzikantov – primášov z Priepasného Jána Kolárika a Jána Petruchu úspešne nadviazala ľudové hudba Rosenka. V roku 2023 sa konali v obci rôzne kultúrno-spoločenské podujatia. Babský spolek Košariská dňa 11.6.2023 uviedol premiéru divadelného predstavenia Škriatok

od Ferka Urbánka. Predstavenie má veľký úspech. V roku 2023 odohrali 10 predstavení. Hostovali v obci Vrbovce a Prašník. Celkovo v roku 2023 videlo predstavenie 1.214 divákov.

6.5 Doprava

Hromadná doprava v obci je zabezpečená cez spoločnosti ARRIVA Trnava a.s. a SAD Trenčín a.s.. V smere na Piešťany a Senicu ju zabezpečuje dopravná spoločnosť ARRIVA Trnava a.s. a spojenie s okresným mestom Myjava zabezpečuje SAD Trenčín a.s.. Vzhľadom na znižujúci sa počet cestujúcich sú niektoré autobusové spojenia rušené.

Železničná doprava v obci nie je.

6.4. Územné plánovanie

V dôsledku pandémie ochorenia COVID-19 prišlo k výraznému záujmu o výstavbu v obci. Sú skupované pozemky prevažne na samotách za účelom výstavby rekreačných domov. Aj z tohto dôvodu obec začala s prípravou územného plánu obce, ktorý by zabezpečil určité regulatívy vo výstavbe v obci. V roku 2023 obecné zastupiteľstvo schválilo územný plán obce.

7. Informácia o vyvoji obce z pohľadu rozpočtovníctva

Základným nástrojom finančného hospodárenia obce bol rozpočet obce na rok 2023. Obec zostavila rozpočet podľa ustanovenia § 10 odsek 7) zákona č.583/2004 Z.z. o rozpočtových pravidlách územnej samosprávy a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov. Rozpočet obce na rok 2023 bol zostavený ako vyrovnaný. Bežný rozpočet bol zostavený ako schodkový a kapitálový rozpočet ako vyrovnaný.

Hospodárenie obce sa riadilo podľa schváleného rozpočtu na rok 2023.

Rozpočet obce na rok 2023 bol schválený obecným zastupiteľstvom dňa 14.12.2022 uznesením č. 82/2022.

Zmeny rozpočtu:

- prvá zmena bola vykonaná rozpočtovým opatrením č. 1 zamestnancom obce a bola zohľadnená na vedomie dňa 16.5.2023 uznesením č. 28/2023
- druhá zmena bola schválená dňa 16.5.2023 uznesením č. 29/2023
- tretia zmena bola vykonaná rozpočtovým opatrením č. 2 zamestnancom obce a bola zohľadnená na vedomie dňa 16.8.2023 uznesením č. 40/2023
- štvrtá zmena bola schválená dňa 16.8.2023 uznesením č. 42/2023
- piata zmena bola vykonaná rozpočtovým opatrením č. 3 zamestnancom obce a bola zohľadnená na vedomie dňa 7.12.2023 uznesením č. 50/2023
- šiesta zmena bola schválená dňa 7.12.2023 uznesením č. 51/2023
- siedma zmena bola vykonaná rozpočtovým opatrením č. 4 zamestnancom obce

7.1. Plnenie príjmov a čerpanie výdavkov za rok 2023

	Schválený rozpočet v EUR	Schválený rozpočet po poslednej zmene v EUR	Skutočné plnenie príjmov/ čerpanie výdavkov k 31.12.2023 v EUR	% plnenia príjmov/ % čerpania výdavkov
Príjmy celkom	389.526	518.837	529.212,71	102,00
z toho :				

Bežné príjmy	389.226	468.443	478.823,67	102,21
Kapitálové príjmy	0	23.008	23.006,98	100
Finančné príjmy	300	27.386	27.382,06	100
Výdavky celkom	389.526	518.837	454.328,24	87,57
z toho :				
Bežné výdavky	389.526	503.596	439.087,24	87,19
Kapitálové výdavky	0	15.241	15.241	100
Finančné výdavky	0	0	0	0
Rozpočtové hospodárenie obce	0	0	74.884,47	X

Príjmová časť rozpočtu bola ovplyvnená získaním dotácií predovšetkým zo štátneho rozpočtu. Vo výdavkovej časti obec pristupovala k finančným prostriedkom veľmi opatrne. A vďaka tomu, obec skončila s kladným výsledkom hospodárenia.

7.2. Prebytok/schodok rozpočtového hospodárenia za rok 2023

Hospodárenie obce	Skutočnosť k 31.12.2023 v EUR
Bežné príjmy spolu	478 823,67
Bežné výdavky spolu	439 087,24
Bežný rozpočet	39 736,43
Kapitálové príjmy spolu	23 006,98
Kapitálové výdavky spolu	15 241,00
Kapitálový rozpočet	7 765,98
prebytok bežného a kapitálového rozpočtu	47 502,41
Vylúčenie z prebytku - HČ	9 727,13
Vylúčenie z prebytku PČ	4 808,72
Upravený prebytok bežného a kapitálového rozpočtu	32 966,56
Príjmové finančné operácie a výnimkou cudzích prostriedkov	27 382,06
Výdavkové finančné operácie s výnimkou cudzích prostriedkov	0,00
Rozdiel finančných operácií	27 382,06
Príjmy spolu	529 212,71
Výdavky spolu	454 328,24
Hospodárenie obce	74 884,47
Vylúčenie z prebytku - HČ	9 727,13
Vylúčenie z prebytku - PČ	4 808,72
Upravené hospodárenie obce	60 348,62

**Preb
ytok
rozp**

očtu v sume 47.502,41 EUR zistený podľa ustanovenia § 10 ods. 3 písm. a) a b) zákona č. 583/2004 Z.z. o rozpočtových pravidlách územnej samosprávy a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov, **upravený** o nevyčerpané prostriedky zo ŠR a podľa osobitných predpisov v sume 14.535,85 EUR navrhujeme použiť na:

- tvorbu rezervného fondu 32.966,56 EUR

V zmysle ustanovenia § 16 odsek 6 zákona č.583/2004 Z.z. o rozpočtových pravidlách územnej samosprávy a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov

sa na účely tvorby peňažných fondov pri usporiadaní prebytku rozpočtu obce podľa § 10 ods. 3 písm. a) a b) citovaného zákona, z tohto **prebytku vylučujú** :

zákonov v znení neskorších predpisov **sa upravuje o** :

a) nevyčerpané prostriedky zo **ŠR** účelovo určené na **bežné výdavky** poskytnuté v predchádzajúcom rozpočtovom roku v sume **6.080,01 EUR**, a to na

- ZŠ 3.916,69 EUR
- ZŠ – dopravné žiakov 47,52 EUR
- MŠ – dopravné predškolači 64,80 EUR
- ÚPSVaR – dotácia na stravu 2.051,00 EUR

b) nevyčerpané prostriedky z **príspevkov** podľa zákona č.245/2008 Z.z. o výchove a vzdelávaní (školský zákon) a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov v sume **1.272,23 EUR**, a to:

- školné ŠKD 1.272,23 EUR

c) nevyčerpané prostriedky **školského stravovania na stravné a réžiu** podľa ustanovenia

§140-141 zákona č.245/2008 Z.z. o výchove a vzdelávaní (školský zákon) a o zmene a doplnení niektorých zákonov v sume **2.374,89 EUR**:

- stravné 2.220,09 EUR
- réžia 154,80 EUR

d) nevyčerpané prostriedky z **podnikateľskej činnosti ako zdroj financovania podnikateľskej činnosti** podľa zákona č.583/2004 Z.z. o rozpočtových pravidlách územnej samosprávy a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov v sume **4.808,72 EUR**.

Zostatok finančných operácií podľa § 15 ods. 1 písm. c) zákona č. 583/2004 Z.z. o rozpočtových pravidlách územnej samosprávy a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov navrhujeme použiť na:

- tvorbu rezervného fondu 27.382,06 EUR

Na základe uvedených skutočností navrhujeme tvorbu rezervného fondu za rok 2023 vo výške 60.348,62 EUR.

7.3. Rozpočet na roky 2024 – 2026

	Skutočnosť k 31.12.2023 v EUR	Rozpočet na rok 2024 v EUR	Rozpočet na rok 2025 v EUR	Rozpočet na rok 2026 v EUR
Prijmy celkom	529.212,71	370.974,00	368.874,00	379.500,00
z toho :				
Bežné príjmy	478.823,67	370.974,00	368.874,00	379.500,00
Kapitálové príjmy	23.006,98	0	0	0
Finančné príjmy	27.382,06	0	0	0

	Skutočnosť k 31.12.2023 v EUR	Rozpočet na rok 2024 v EUR	Rozpočet na rok 2025 v EUR	Rozpočet na rok 2026 v EUR
Výdavky celkom	454.328,24	370.974,00	368.874,00	379.500,00
z toho :				
Bežné výdavky	439.087,24	370.974,00	368.874,00	379.500,00
Kapitálové výdavky	15.241,00	0	0	0
Finančné výdavky	0	0	0	0

8. Informácia o vyvoji obce z pohľadu účtovníctva

8.1 Majetok

Názov	Skutočnosť k 31.12.2022 v EUR	Skutočnosť k 31.12.2023 v EUR
Majetok spolu	1.781.722,39	1.796.618,86
Neobežný majetok spolu	1.676.946,37	1.641.511,36
z toho :		
Dlhodobý nehmotný majetok	18.048,22	19.290,76
Dlhodobý hmotný majetok	1.658.898,15	1.622.220,60
Dlhodobý finančný majetok	0	0
Obežný majetok spolu	103.290,05	153.738,72
z toho :		
Zásoby	12.032,45	14.177,02
Zúčtovanie medzi subjektami VS	0	0
Dlhodobé pohľadávky	0	0
Krátkodobé pohľadávky	2.400,24	2.736,94
Finančné účty	88.857,36	136.824,76
Poskytnuté návratné fin. výpomoci	0	0
Časové rozlíšenie spolu	1.485,97	1.368,78

8.2 Zdroje krytia

Názov	Skutočnosť k 31.12.2022 v EUR	Skutočnosť k 31.12.2023 v EUR
Vlastné imanie a záväzky	1.781.722,39	1.796.618,86
Vlastné imanie	863.327,10	899.811,53
z toho :		
Oceňovacie rozdiely	0	0
Fondy	0	0
Výsledok hospodárenia	863.327,10	899.811,53
Záväzky	47.570,16	36.464,32
z toho :		
Rezervy	950,00	950,00
Zúčtovanie medzi subjektmi VS	7.160,93	6.080,01
Dlhodobé záväzky	758,40	436,86
Krátkodobé záväzky	28.775,83	28.997,45
Bankové úvery a výpomoci	9.925,00	0
Časové rozlíšenie	870.825,13	860.343,01

Analýza významných položiek z účtovnej závierky:

V roku 2023 boli realizované investičné akcie:

- schválený Územný plán obce. Náklady na jeho vypracovanie predstavovali čiastku 19.217,64 EUR.
- vybudovanie enviroučebne v areáli materskej školy - altánok v náklade 7.440,00 EUR
- rekonštrukcia strechy na šatniach telovýchovnej jednoty v náklade 6.340,00 EUR

Obec uzatvorila 22.10.2020 Zmluvu o návratnej finančnej výpomoci poskytovanej v súlade s §13 a nasl. Zákona č. 523/004 Z.z. o rozpočtových pravidlách verejnej správy o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov a §262 ods. 1 v spojení s 269 ods. 2 Obchodného zákonníka s Ministerstvom financií Slovenskej republiky. Návratná finančná výpomoc je účelovo určená na výkon samosprávnych pôsobností z dôvodu kompenzácie výpadku dane z príjmov fyzických osôb v roku 2020 v dôsledku pandémie ochorenia COVID-19 v celkovej výške 9.925,00 EUR. Ročné splátky sú ročne vo výške 2.481,00 EUR. Prvá splátka je splatná 31.10.2024 a posledná 31.10.2027.

Ministerstvo financií SR listom zo dňa 26.9.2023 MF/015140/2023-442 oznámilo obci, že vláda SR dňa 13.9.2023 uznesením č. 459 schválila odpustenie vrátenia návratnej finančnej výpomoci v plnej výške.

8.3. Pohľadávky

Pohľadávky	Rok 2022 v EUR	Rok 2023 v EUR
Pohľadávky v lehote splatnosti	1.595,11	1.350,35
Pohľadávky po lehote splatnosti	9.560,06	10.118,81
Pohľadávky spolu	11.155,17	11.469,16

8.4 Závázky

Závázky	Rok 2022 v EUR	Rok 2023 v EUR
Závázky v lehote splatnosti	29.534,23	29.290,02
Závázky po lehote splatnosti	0	144,29
Závázky spolu	29.534,23	29.434,31

9. Hospodársky výsledok za rok 2023 – vývoj nákladov a výnosov EUR

Hospodársky výsledok je kladný v sume 36.484,43 EUR bol zúčtovaný na účet 428 – Nevysporiadaný výsledok hospodárenia minulých rokov.

Názov	Skutočnosť k 31.12.2022	Skutočnosť k 31.12.2023
Náklady	429 212,23	494 721,70
50 – Spotrebované nákupy	56 357,00	68 443,11
51 – Služby	55 993,27	65 476,64
52 – Osobné náklady	260 816,48	296 168,12
53 – Služby	4 865,16	5 852,41
54 – Ostatné náklady na prevádzkovú činnosť	5 655,43	6 027,28
55 – Odpisy, rezervy a OP z prevádzkovej a finančnej činnosti a zúčtovanie časového rozlíšenia	43 085,25	51 833,11
56 – Finančné náklady	2 336,65	756,23
57 – Mimoriadne náklady		
58 – Náklady na transfery a náklady z odvodov príjmov	50,00	100,00
59 – Dane z príjmov	52,99	64,80
Výnosy	458 981,32	531 206,13
60 – Tržby za vlastné výkony a tovar	40 011,33	61 043,35
61 – Zmena stavu vnútroorganizačných služieb		
62 – Aktivácia		
63 – Daňové a colné výnosy a výnosy z poplatkov	254 031,83	268 370,17
64 – Ostatné výnosy	12 741,82	24 786,15
65 – Zúčtovanie rezerv a OP z prevádzkovej a finančnej činnosti a zúčtovanie časového rozlíšenia	10 195,39	974,81
66 – Finančné výnosy	0,00	0,00
67 – Mimoriadne výnosy		
69 – Výnosy z transferov a rozpočtových príjmov v obciach, VÚC a v RO a PO zriadených obcou alebo VÚC	142 000,95	176 031,65
Hospodársky výsledok / + kladný HV, - záporný HV /	29 769,09	36 484,43

10. Ostatné významné skutočnosti, ktoré mali vplyv na hospodarenie a činnosť obce

10.1 Prijaté granty a transfery

V roku 2023 obec prijala nasledovné granty a transfery:

Poskytovateľ dotácie	Účel	Suma v EUR
Bežné príjmy		
Okresný úrad Trenčín – odbor školstva	Školstvo – MŠ - predškolační	4.844,00
Okresný úrad Trenčín – odbor školstva	Školstvo - ZŠ	98.822,00
Okresný úrad Trenčín – odbor školstva	Školstvo – ZŠ - dopravné	1.048,00
Okresný úrad Trenčín – odbor školstva	Školstvo – ZŠ – vzdelávacie poukazy	858,00
Okresný úrad Trenčín – odbor školstva	Školstvo – učebnice	822,00
Okresný úrad Trenčín – odbor školstva	Školstvo – digitálne transformácie	940,00
Okresný úrad Trenčín – odbor školstva	Školstvo – MŠ dopravné	256,00
Ministerstvo vnútra SR	Hlásenie pobytu občanov	137,28
Ministerstvo vnútra SR	Register adries	19,60
Ministerstvo dopravy, pôšt a telekomunikácií	Stavebný úrad	630,95
Ministerstvo dopravy, výstavby a regionálneho rozvoja	Miestne komunikácie	17,97
Okresný úrad Trenčín	Životné prostredie	46,04
Okresný úrad Nové Mesto nad Váhom	Voľby do NR SR	870,81
Okresný úrad Nové Mesto nad Váhom	Referendum 2023	340,00
Ministerstvo financií SR	Zmiernenie dopadu inflácie	8.015,64
Úrad práce, soc. vecí a rodiny	Strava zdarma pre ZŠ a MŠ	8.090,60
Pôdohospodárska platobná agentúra	Starostlivosť o pôdu	628,98
Trenčiansky samosprávny kraj	Učenie vonku – materská škola	500,00
Trenčiansky samosprávny kraj	Záhradnícke práce v múzeu M.R. Štefánika	5.000,00
Kapitálové príjmy		
PPA	Cyklotrasa Košariská – Horné Košariská	17.078,98
Slovenská agentúra životného prostredia	Enviroučebňa v materskej škole	5.928,00

Popis najvýznamnejších grantov a transferov získaných v roku 2023:

- Pôdohospodárska platobná agentúra preplatila obci náklady na vybudovanie Cyklotrasy Košariská v časti Horné Košariská vo výške 17.078,98 EUR. Stavba bola realizovaná v roku 2021.
- Slovenská agentúra životného prostredia poskytla obci dotáciu vo výške 5.928,00 EUR na vybudovanie enviroučebne v priestoroch materskej školy. Dotácia bola použitá v plnej výške.

10.2 Poskytnuté dotácie

Obec v roku 2023 poskytla finančné prostriedky Nemocnici s poliklinikou Myjava, Staromyjavská 59, 907 01 Myjava s účelovým určením „skvalitnenie občerstvenia pre bezpríspevkových darcov krvi“ vo výške 100,00 EUR.

Ziadaťel dotácie Účelové určenie dotácie :	Suma poskytnutých finančných prostriedkov	Suma skutočne použitých finančných prostriedkov	Rozdiel (stl.2 - stl.3)
- 1 -	- 2 -	- 3 -	- 4 -
Nemocnica s poliklinikou Myjava bežné výdavky - „skvalitnenie občerstvenia pre bezpríspevkových darcov krvi“	100,00 EUR	100,00 EUR	0,00 EUR

K 31.12.2023 bola poskytnutá dotácia vyúčtovaná.

10.3 Významné investičné akcie v roku 2023

V roku 2023 boli realizované investičné akcie:

- dokončenie a schválenie Územného plánu obce v celkovom náklade 19.217,64 EUR,
- vybudovanie enviroučebne v priestoroch materskej školy – altánok v celkovom náklade 7.440,00 EUR,
- rekonštrukcia strechy na šatniach telovýchovnej jednoty v náklade 6.340,00 EUR.

10.4 Predpokladaný budúci vývoj činnosti

Predpokladané investičné akcie realizované v budúcich rokoch :

- výstavba chodníka na Horných Košariskách,
- individuálna bytová výstavba,
- zníženie spotreby energie pri prevádzke verejných budov,
- vybudovanie cyklochodníkov a cyklotrás v obci
- rekonštrukcia miestnych komunikácií,
- rekonštrukcia objektu materskej školy,
- rekonštrukcia objektu základnej školy,
- vybudovanie domu seniorov,
- riešenie havarijného stavu požiarnej zbrojnice,
- riešenie havarijného stavu šatní TJ,
- riešenie športového areálu,
- vybudovanie technického dvora,
- vybudovanie kanalizácie formou menších čističiek odpadových vôd v jednotlivých lokalitách obce,
- vybudovanie detského ihriska v obci,
- vykúpenie pozemkov pod plánovanými investičnými zámermi,
- vybudovanie skládky bioodpadu.

10.5 Udalosti osobitného významu po skončení účtovného obdobia

Obec nezaznamenala žiadnu udalosť osobitného významu po skončení účtovného obdobia, za ktoré sa vyhotovuje výročná správa.

10.6. Významné riziká a neistoty, ktorým je účtovná jednotka vystavená

Obec nevedie žiaden súdny spor.

V Košariskách, dňa 25.3.2024

Prílohy:

1. Individuálna účtovná závierka: Súvaha, Výkaz ziskov a strát, Poznámky
2. Výrok audítora k individuálnej účtovnej závierke